

RAPORT
Z REALIZACJI PROGRAMU
AKTYWIZACJA I INTEGRACJA
w 2016 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sopocie zorganizował dla 36 osób bezrobotnych – Program Aktywizacja i Integracja (PAI)

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921).

Cel programu PAI

Celem głównym PAI była poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których PUP w Gdyni ustalił profil pomocy III poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia służącego wzmocnieniu kompetencji i postaw niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.

Cele szczegółowe w zakresie aktywizacji zawodowej:

- podniesienie świadomości wartości pracy jako wartości nadrzędnej.

Cele szczegółowe w zakresie integracji społecznej:

- wzrost motywacji do poszukiwania pracy i zdobycia odpowiednich kwalifikacji zawodowych,
- wzrost umiejętności i kompetencji społecznych,
- wzrost poziomu wiedzy i świadomości w zakresie poruszania się na rynku pracy,
- wzrost samooceny.

Kryteria doboru bezrobotnych do PAI

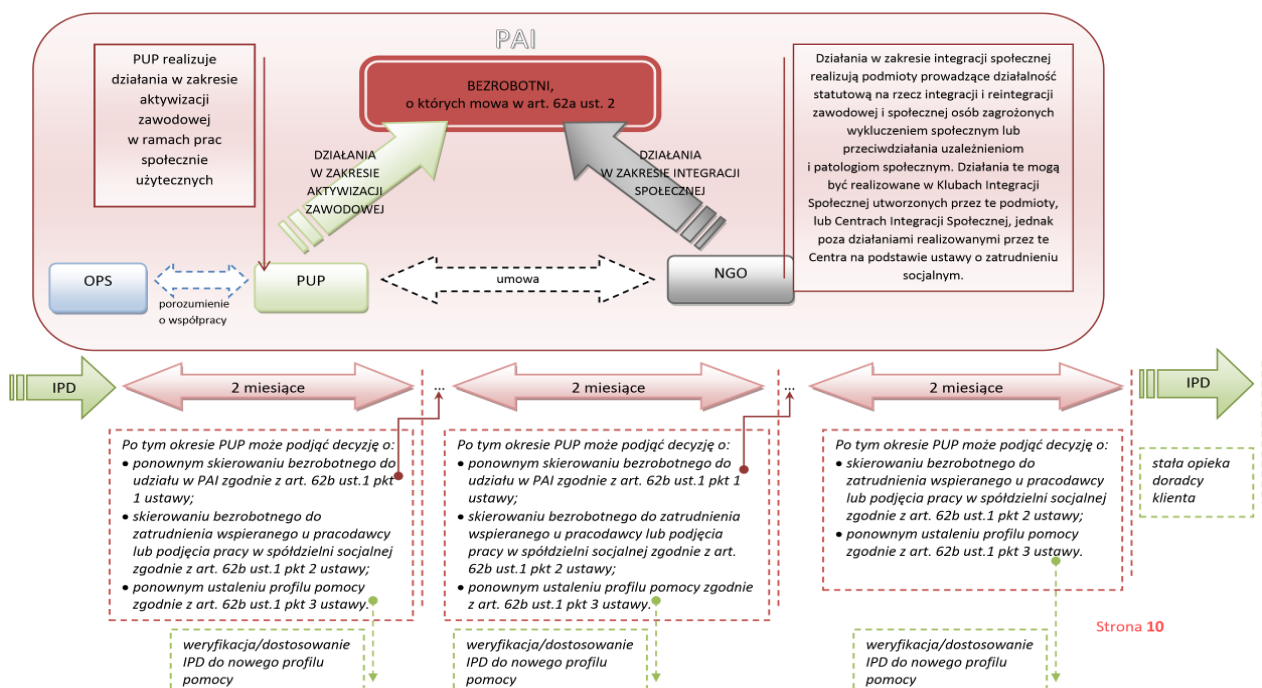
Do udziału w PAI kierowani byli bezrobotni, dla których został ustalony profil pomocy III, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. W programie wzięły udział osoby realizujące kontrakt socjalny, wytypowane przez pracowników socjalnych MOPS Sopot. Podczas

doboru uczestników, kierowali się głównie sytuacją życiową kandydata i potrzebą udzielenia zaproponowanego w Programie wsparcia.

PAI realizowany był jednocześnie w dwóch blokach:

- Blok aktywizacja zawodowa – wykonywanie prac społecznie użytecznych (PSU) - w wymiarze 10 godzin tygodniowo, za które uczestnicy otrzymają wynagrodzenie,
- Blok integracja społeczna – realizowany przez MOPS Sopot (cykl I, II, III) oraz Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie (cykl IV) – organizacja wyłoniona zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i wolontariacie przez MOPS Sopot - w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Wskazana powyżej forma wsparcia obejmowała warsztaty grupowe poradnictwa specjalistycznego oraz grupy wsparcia. Warsztaty miały na celu zwiększyć chęć uczestników do działania, wzmocnić wiarę we własne możliwości, radzić sobie ze stresem, przygotować do spotkań z pracodawcą, nabyć umiejętności poszukiwania pracy. Zajęcia w ramach grupy wsparcia włączały ich w proces rozwiązywania problemów poprzez wymianę doświadczeń. Dodatkowo rozwijały samodzielność w działaniu i podejmowaniu decyzji oraz współdziałaniu w zespole.

Model PAI realizowany przez PUP i MOPS

Źródło MPiPS „PAI – kierunkowe wytyczne dla podmiotów organizujących program PAI” maj 2014

Etapy realizacji PAI (styczeń 2016 – grudzień 2016)

**styczeń-
luty 2016**

- wniosek o zorganizowanie prac społecznie użytecznych, wraz z propozycją Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)
- spotkanie informacyjne przedstawicieli PUP i MOPS
- pozytywna opinia PAI przez Powiatową Radę Rynku Pracy

**luty
– lipiec
2016**

- podpisanie porozumienia w sprawie realizacji PAI pomiędzy PUP i MOPS
- ustalenie harmonogramu realizacji zadań w programie,
- wszczęcie procedury wyłonienia Organizacji pozarządowej realizacji Bloku Integracja Społeczna

**luty
- paźdz.
2016**

- realizacja Programu Aktywizacja i Integracja

**listopad-
2016**

- ewaluacja PAI – ankiety
- sprawozdanie z realizacji programu – organizacja pozarządowa
- osiągnięcie założonych rezultatów

luty 2017

- sporządzenie raportu końcowego

Zakładane efekty realizacji PAI

Przewidywanym efektem była integracja i reintegracja społeczna osób uczestniczących w PAI.

Miernikami pozwalającymi ocenić efekty były:

- zmiana w zakresie oddalenia od rynku pracy i gotowości wejścia lub powrotu na rynek pracy,
- wzrost kompetencji społecznych poprzez podniesienie samodzielności w funkcjonowaniu w życiu rodzinnym i społecznym,
- zapobieganie procesom wykluczenia społecznego (zmiana postaw),
- wypracowanie u uczestników potrzeb i chęci podejmowania zatrudnienia.

Wzrost kompetencji społecznych i aktywności zawodowej w życiu społecznym i zawodowym został oceniony na podstawie ankiety ewaluacyjnej.

Charakterystyka uczestników PAI

W ramach programu skierowanego do osób bezrobotnych korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej, aktywizacją zawodową i działaniami w zakresie integracji społecznej objęto 36 osób. W grupie tej było: 9 kobiet, 1 osoba do 30 roku życia, 28 osób powyżej 50 roku życia, 6 osób z niepełno sprawnościami.

➤ Uczestnicy programu wg płci

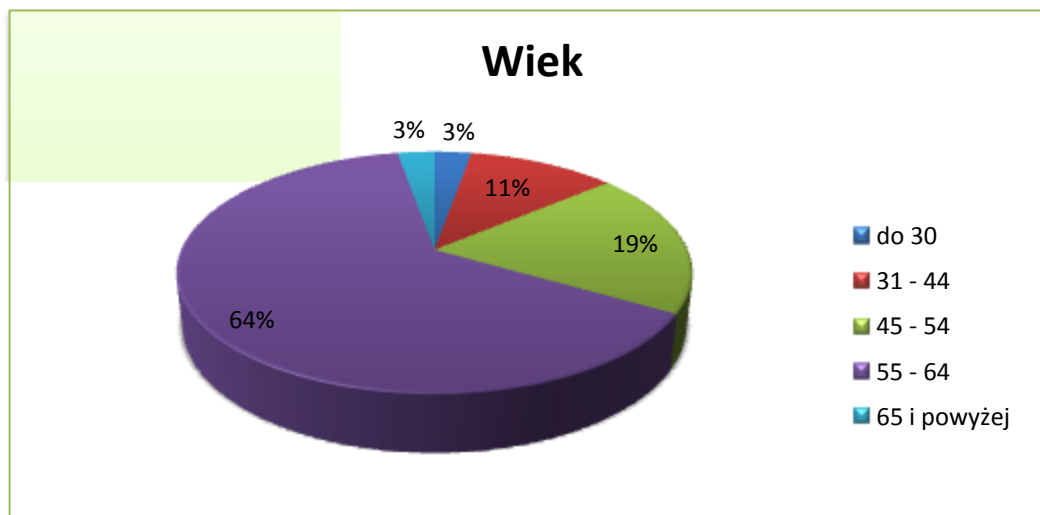
- I cykl 2 Kobiety, 8 Mężczyzn
- II cykl 3 Kobiety, 7 Mężczyzn
- III cykl 2 Kobiety, 6 Mężczyzn
- IV cykl 2 Kobiety, 6 Mężczyzn

Komentarz: Po przeanalizowaniu indywidualnej sytuacji osób bezrobotnych kwalifikujących się do objęcia PAI okazało się, iż większą część grupy potrzebującej wsparcia stanowili mężczyźni. W związku z tym to oni zostali skierowani do PAI w zdecydowanej większości.

➤ **Uczestnicy programu wg wieku**

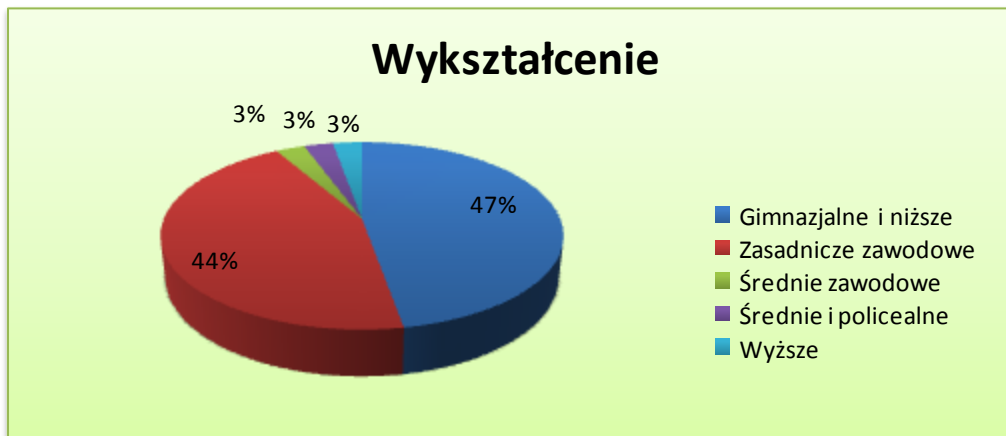
Wśród osób skierowanych do odbycia Programu PAI była 1 osoba do 30 roku życia oraz 1 powyżej 65 roku życia. Dominowały osoby w przedziale wiekowym 55-64 lata – 23 osoby, następnie 45-54 lata – 7 osób, oraz 31-44 lata, gdzie znalazły się 4 osoby.

Komentarz: Osoby w wieku 55-64 znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Ze względu na swój wiek mają obniżone poczucie własnej wartości, ciężko jest im rywalizować z młodszymi od siebie osobami w konfrontacji z potencjalnym pracodawcą. Skierowanie tej grupy osób do programu dało im szansę na poprawienie swojej sytuacji.

➤ Uczestnicy programu wg wykształcenia

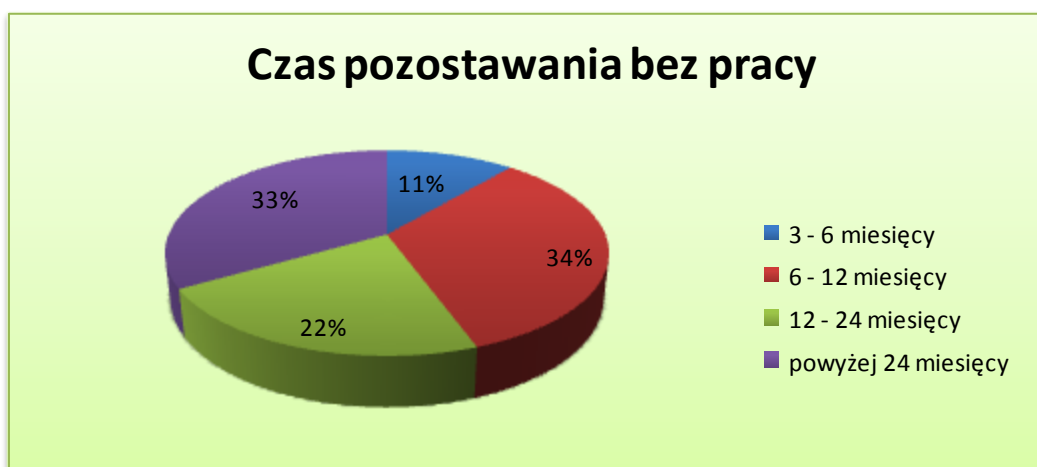
Beneficjenci PAI charakteryzowali się niskim poziomem wykształcenia. Aż 17 osób, posiadało wykształcenie podstawowe, 16 zawodowe, 1 osoba była z wykształceniem średnim zawodowym, 1 średnim ogólnym oraz 1 z wyższym.

Komentarz: Wśród osób skierowanych do PAI, przewagę stanowią osoby o niskim wykształceniu. Sytuacja zawodowa tych osób od lat systematycznie się pogarsza. Analizując dane można zobaczyć, że osoby z takim wykształceniem najczęściej zasilają grono bezrobotnych i mają niewielkie szanse na zmianę swojego statusu społecznego.

➤ Uczestnicy programu wg czasu pozostawania w rejestrze PUP

Osoby skierowane do odbycia PAI to przede wszystkim osoby oddalone od rynku pracy, pozostające od dłuższego czasu bez pracy. Najwięcej uczestników pozostawało w rejestrze bezrobotnych powyżej 6 miesięcy (20 osób). Natomiast aż 12 osób było bez pracy powyżej 2 lat.

Komentarz: Wśród badanych względem czasu pozostawania bez pracy, największą grupę stanowią osoby w przedziale od 6 do 12 miesięcy. Wydłużający się czas przebywania w tej niekorzystnej sytuacji zmniejsza szanse tych osób do powrotu na ranek pracy. Działania zaplanowane w ramach PAI miały na celu wzmocnić potencjał i zwiększyć możliwości skierowanych w drodze do podjęcia pracy.

Rezultaty – efekty projektu

Uczestnicy PAI zgodnie stwierdzili, że program w którym brali udział okazał się dla nich niezwykle przydatny. Deklarowali, że osiągnęli wzrost poziomu wiedzy i świadomości w zakresie poruszania się na rynku pracy, wzrost samooceny, dbałości o wizerunek. Dużym wyznacznikiem sukcesu programu było podjęcie pracy innej niż PSU wśród 7 osób biorących udział w powyższym przedsięwzięciu.

Pozostałe osiągnięte rezultaty miękkie:

- u więcej niż 60% uczestników, którzy ukończyli PAI nastąpiło zwiększenie umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych,
- u więcej niż 50% uczestników, którzy ukończyli PAI nastąpił wzrost umiejętności zarządzania czasem,
- u ok. 70% uczestników, którzy ukończyli PAI nastąpił wzrost poczucia kontroli wewnętrznej i przekonań dotyczących swoich możliwości,
- u ok. 70% uczestników, którzy ukończyli PAI wystąpiło zwiększenie umiejętności współdziałania w zespole,
- u ok. 80% uczestników, którzy ukończyli PAI zaobserwowano wzrost umiejętności aktywnego rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji,
- u ok. 80% uczestników zajęć wystąpił wzrost kompetencji z zakresu IT (podczas zajęć były wykorzystywane komputery z dostępem do Internetu).

Wyniki przeprowadzonej ankiety

W celu weryfikacji efektywności i użyteczności wsparcia, uczestnicy programu wypełnili przed rozpoczęciem i po zakończeniu udziału kwestionariusze, w których oceniali swoje umiejętności. Ankiety opracowane przez podmiot badający zawierały różne pytania na które uczestnicy udzielali odpowiedzi względem indywidualnych odczuć i potrzeb. W ankiecie zapytano między innymi o 2 najważniejsze rzeczy,

których uczestnik się nauczył podczas szkolenia. Najczęstszymi odpowiedziami było: poprawne pisanie CV i listu motywacyjnego oraz prowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej, ale również nauka pracowitości i punktualności na zajęciach. Uczestnicy wykazali duże chęci i zaangażowanie w prowadzonych zajęciach. Zwrócili uwagę, że bardziej przydatny dla nich okazał się blok aktywizacji zawodowej. Dzięki niemu mogli zdobyć nowe umiejętności oraz pewne doświadczenia zawodowe.

Korzyści dla osób bezrobotnych z realizacji Programu Aktywizacja i Integracja:

- nawiązanie kontaktu z ludźmi,
- wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne,
- zdobycie umiejętności komunikacyjnych,
- odzyskiwanie wiary we własne możliwości,
- podniesienie motywacji do dokonywania zmian,
- zdobycie nowych kwalifikacji lub ich podniesienie,
- zdobycie umiejętności zawodowych,
- zwiększenie szans powrotu do aktywności zawodowej,
- wyjście z „zakłętego kręgu” osób wykluczonych społecznie,
- powrót do życia społecznego,
- wzmocnienie prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Wybrane opinie uczestników programu PAI

„Jestem bardzo zadowolona ze szkolenia, pomogło mi to w szukaniu pracy”.

„Nauczyłem się jak pisać CV i wykorzystywać komputer tj. jak wysyłać pocztę, obsługiwać internet, uważam, że jest to bardzo pomocne w szukaniu pracy”.

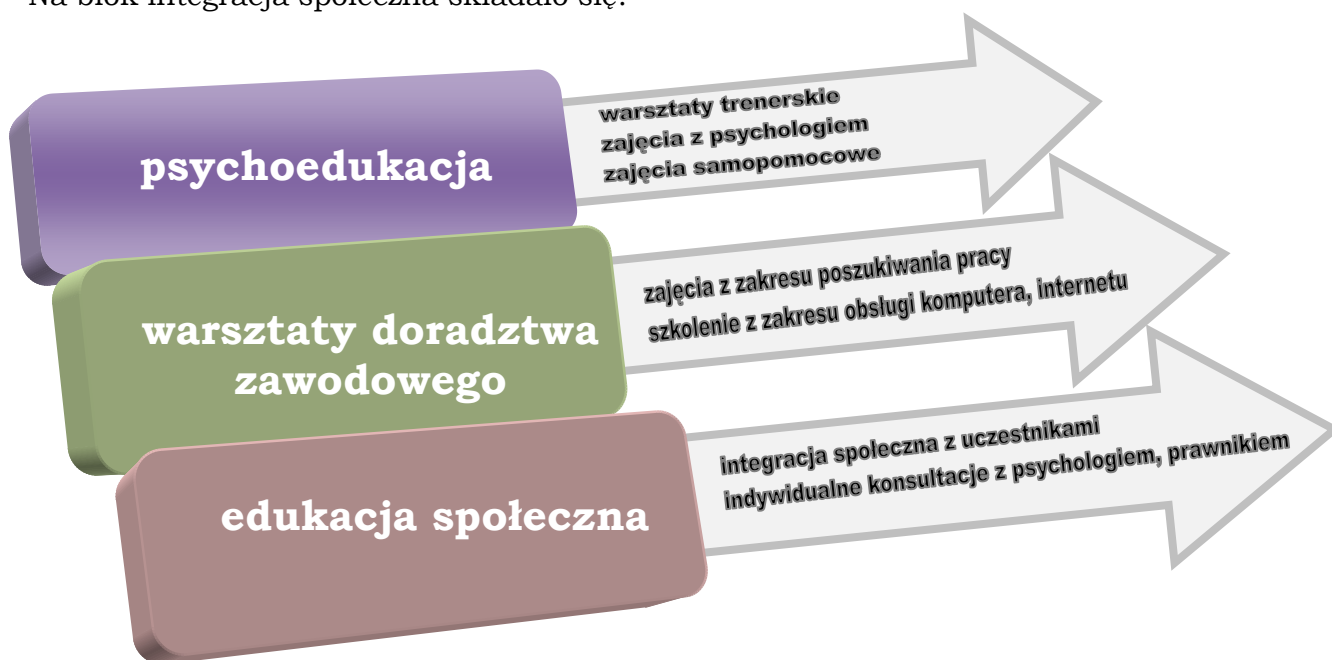
„Jestem bardzo zadowolony z zajęć, stałem się bardziej pewny siebie”.

„Szkolenie pokazało mi gdzie i jak mam szukać pracy”.

Ocena działań o charakterze socjalnym

W ramach działań integracji społecznej przeprowadzono szereg warsztatów, które miały na celu integrację z otoczeniem, oraz poprawę relacji społecznej.

Na blok integracja społeczna składało się:

Ocena działań o charakterze wsparcia zawodowego

W ramach działań o charakterze zawodowym beneficjenci PAI mieli możliwość uczestnictwa w pracach społecznie - użytecznych w wybranych zakładach pracy.

Prace społecznie - użyteczne zorganizowano u pracodawców:

- Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Sopocie,
- Spółdzielnia Socjalna Kooperacja ,
- Zespół Szkół nr 1 w Sopocie,
- Zespół Szkół nr 5 w Sopocie,
- Liceum Nr 2 w Sopocie,
- Liceum Nr 3 w Sopocie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie,
- Dom Pomocy Społecznej w Sopocie,
- Muzeum Archeologiczne w Sopocie,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sopocie,
- Urząd Miasta Sopot,
- Uzdrowisko Sopot.

Podsumowanie

Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja stanowiła ważny element dla kształtowania lokalnej polityki społecznej. Podejmowane działania objęły grupę społeczną, tj. bezrobotnych, dla których został ustalony III profil pomocy, czyli oddalonych od rynku pracy, korzystających z systemu pomocy społecznej. Realizacja Programu przez osoby bezrobotne, uczestniczące w części integracyjnej przyniosła poprawę ich sytuacji na rynku pracy.

Dzięki zaangażowaniu obydwu partnerów Programu udało się uzyskać zadowalające efekty:

- I cykl PAI ukończyło 8 osób w tym 2 podjęły pracę na otwartym rynku pracy w okresie trwania programu, 1 podjęła pracę po zakończeniu cyklu,
- II cykl PAI ukończyło 8 osób w tym 1 podjęła pracę po zakończeniu cyklu,
- III cykl PAI ukończyło 7 osób w tym 1 podjęła pracę na otwartym rynku pracy w okresie trwania programu, 1 podjęła pracę po zakończeniu cyklu,
- IV cykl PAI ukończyło 8 osób w tym 2 podjęły pracę na otwartym rynku pracy w okresie trwania programu, 1 podjęła pracę po zakończeniu cyklu,

Program wpłynął bardzo pozytywnie na uczestników projektu. Osiągnięto zakładane rezultaty w stopniu znacznie przewyższającym od oczekiwanego. Program miał zdecydowany wpływ na aktywność zawodową i społeczną uczestników. Świadczą o tym wydane przez nich pozytywne opinie na temat PAI oraz informacje zawarte w przeprowadzonych ankietach.